

มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
SRIPATUM UNIVERSITY CHONBURI CAMPUS

คณะโลจิสติกส์และซัพพลายเชน
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

ฉบับ ส.ค. - ต.ค 2560

“จุลสารชุมชนคนวิจัย *Research Community* จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแหล่งข้อมูล ข่าวสาร แบ่งปันความรู้ด้านการวิจัย รวมไปถึงการสร้างแรงกระตุ้นใจให้คณาจารย์สนใจการทำวิจัย สร้างผลงานวิชาการสู่สังคม”

ทีมงานจุลสาร

➤ ดร.สายชล ปันมณี

คอลัมน์ประจำ

➤ สารพันการวิจัย

➤ เรียนรู้เทคนิคการวิจัย

➤ แหล่งเผยแพร่ผลงาน

ชุมชนคนวิจัย Research Community

คณะโลจิสติกส์และซัพพลายเชน

➤ สารพันการวิจัย

ฉบับนี้ เรามาเรียนรู้เกี่ยวกับ Grounded Theory กันนะครับ

ทฤษฎีฐานราก (Grounded theory) คือ ทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมเป็นทฤษฎี ที่มีคุณลักษณะเฉพาะที่ถูกสร้างขึ้นมาจากข้อมูลที่เป็นไปตามปรากฏการณ์จริงมากที่สุด โดยทฤษฎีนี้ถูกค้นพบพัฒนา และได้รับการตรวจสอบ (verify) จากการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์นั้นๆ อย่างเป็นระบบ ทฤษฎีฐานรากมีฐานคติความเชื่อพื้นฐานที่ว่า การจะทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์และการอยู่ร่วมกันของมนุษย์จำเป็นต้องเข้าใจถึงกระบวนการที่บุคคลได้สร้างความหมายให้กับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว เพราะความคิดและการกระทำของมนุษย์มีพื้นฐานที่สำคัญอยู่ที่ความหมายที่ตนมีต่อสิ่งต่างๆ วิธีวิทยาแบบนี้จึงเน้นที่การศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคม โดยยึดหลักของการทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาสร้างมโนทัศน์หาความเชื่อมโยงระหว่างมโนทัศน์ ต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเชิงทฤษฎีของปรากฏการณ์ทางสังคมที่ต้องการหาคำอธิบาย

หลักการโดยทั่วไปของการสร้างทฤษฎีฐานราก ประกอบด้วยดังนี้

1. ผู้วิจัยต้องมีความไวเชิงทฤษฎี (theoretical sensitivity) ต่อการที่จะคิดและศึกษาข้อมูลในลักษณะที่จะนำไปสู่การสร้างมโนทัศน์และทฤษฎีในทุกขั้นตอนของการวิจัย (สามารถบอกได้ว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นสอดคล้องกับทฤษฎีอะไร)
2. ผู้วิจัยต้องทำงานใกล้ชิดกับกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอน
3. กระบวนการสร้างทฤษฎีฐานราก เน้นการเข้าถึงข้อมูล การเก็บข้อมูล การตีความข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ที่จะนำไปสู่การสร้างทฤษฎีที่เหมาะสม
4. การวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎีฐานรากถือว่า มโนทัศน์ สมมติฐาน และกรอบแนวคิดสำหรับการอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาจะต้องมาจากข้อมูลโดยตรง
5. ทฤษฎีที่ได้มาด้วยวิธีวิจัยแบบทฤษฎีฐานราก ถือเป็นทฤษฎีที่นักวิจัยสร้างขึ้นมาจากข้อมูลโดยตรงและเป็นทฤษฎีที่มุ่งหาคำอธิบายให้แก่ปรากฏการณ์ที่นักวิจัยเลือกมาศึกษาเป็นหลัก ดังนั้น การสร้างทฤษฎีฐานรากเป็นวิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพที่เริ่มต้น จากข้อมูลแล้วไปสู่มโนทัศน์และจบลงด้วยทฤษฎีที่เป็นคำอธิบายสำหรับปรากฏการณ์ที่ศึกษา นักวิจัยจะต้องสร้างมโนทัศน์ สมมติฐาน และกรอบแนวคิดสำหรับอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษา กระบวนการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินไปพร้อมๆ กัน ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลที่ทำให้รายละเอียดเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางสังคมในเรื่องทำศึกษาอย่างรอบด้าน ทฤษฎีที่สร้างขึ้นสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์ที่เฉพาะเจาะจง ด้วยเหตุดังกล่าว การวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎีฐานรากจึงเป็นกระบวนการ

ศึกษาที่มีความท้าทายและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยจากวิธีการทฤษฎีฐานรากมีฐานคติมาจากปรัชญาการใช้เหตุผลแบบอุปนัย-นิรนัย (Inductive-deductive reasoning) การนำตัวแปรจากปรากฏการณ์ทางสังคมที่อาจถือว่าเป็นตัวแปรใหม่ซึ่งอาจยังไม่มีมาก่อน นับว่าเป็นกรอบแนวคิดที่ก้าวหน้าพอสมควร ซึ่งแน่นอนเมื่อนำกรอบแนวคิดนี้ไปพิสูจน์ผ่านกระบวนการวิจัยก็จะเป็นการยืนยันว่ากรอบแนวคิดที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีฐานรากนี้เป็นจริงหรือไม่ ซึ่งหากพิสูจน์ว่าเป็นจริงก็เป็นโอกาสในการค้นพบองค์ความรู้ใหม่ที่ทันสมัยเลยทีเดียว หลักการวิธีทฤษฎีฐานรากจะใช้วิธีการศึกษานำร่อง (Pilot study) เริ่มจากการกำหนดประเด็นปัญหาข้อสงสัยโดยตั้งไว้อย่างน้อย 2 ประเด็นหลักคือ องค์ประกอบและตัวชี้ของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ จากนั้นทำการกำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลในที่นี้ผู้วิจัยควรมองไปที่ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องจริงๆ ตามด้วยการเลือกวิธีการศึกษา เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์กลุ่ม การสังเกต ฯลฯ จากนั้นดำเนินการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ทาการวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ตัวแปร โดยนำประเด็นต่างๆ มาจัดหมวดหมู่ ประกอบด้วยอย่างน้อย 2 ประเด็น คือ ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยนั่นเอง ซึ่งตัวอย่าง Grounded Theory ประกอบด้วย uncertainty reduction theory, transaction cost economics, resource based view, relational view, extended resource based view, resource dependence theory, social exchange theory, social dilemma theory, trust based rationalism, learning and knowledge perspective, game theory, institutional theory เป็นต้น

แหล่งที่มา [https:// 44828-Article%20Text-110122-1-10-20160129.pdf/](https://44828-Article%20Text-110122-1-10-20160129.pdf/)

➤ **เรียนรู้เทคนิคการวิจัย**

ฉบับนี้ขอเสนอ โปรแกรมจัดการบรรณานุกรมและการอ้างอิง “**เอ็นดีโน้ต (EndNote)**”

การจัดทำบรรณานุกรมและการอ้างอิงนับเป็นส่วนสำคัญในการทำรายงาน ผลงานทางวิชาการและการวิจัยต่างๆ ทั้งนี้เพราะนอกจากจะเป็นการช่วยให้ผลงานที่ทำมีความน่าเชื่อถือแล้วยังเป็นการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์อีกด้วย เดิมทีการจัดทำบรรณานุกรมและอ้างอิงอาจยุ่งยากและใช้เวลาในการเขียน การตรวจสอบรูปแบบที่ถูกต้อง รวมไปถึงการรวบรวมรายการอ้างอิงที่นำมาอ้างอิงให้ครบถ้วน แต่ปัจจุบันได้มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เป็น Bibliography Software หรือ Personal Bibliographic Managers ที่จะเข้ามาช่วยให้การจัดการบรรณานุกรมและการอ้างอิงสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น โปรแกรมที่ทำหน้าที่ดังกล่าวมีอยู่ด้วยกันหลายโปรแกรม เช่น ProCite, Reference Manager, Papyrus แต่ที่เป็นที่นิยมและจะกล่าวถึงในที่นี้คือ โปรแกรมที่มีชื่อว่า “เอ็นดีโน้ต” (EndNote)

ลักษณะพิเศษของโปรแกรม EndNote

1. จัดเก็บบรรณานุกรมในรูปแบบข้อมูลได้ไม่ต่ำกว่า 30,000 รายการต่อ 1 ฐานข้อมูล (แต่ละฐานข้อมูลจะเรียกว่า Library มีนามสกุลเป็น .enl)
2. สืบค้น แก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อมูลในรายการบรรณานุกรมได้
3. ดึง (Import) หรือถ่ายโอน (Download) ข้อมูลจากฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดและฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆ ได้
4. เลือกรูปแบบบรรณานุกรม (Styles) ได้มากกว่า 1,000 รูปแบบ เช่น APA, Vancouver, Chicago เป็นต้น
5. สร้างบรรณานุกรมได้หลากหลายประเภท (Reference types) เช่น หนังสือปริทัศน์นิพนธ์ บทความวารสาร เว็บไซต์ เป็นต้น
6. สามารถเชื่อมโยงไฟล์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ในรายการบรรณานุกรมไม่ว่าจะเป็นไฟล์ ตาราง รูปภาพ หรือ PDF ไฟล์ เป็นต้น
7. สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่ไปใช้กับโปรแกรมเอ็นดีโน้ตที่ต่างเวอร์ชัน (Version) กันได้

แหล่งที่มา http://lib.swu.ac.th/th/images/stories/pdfaumporn/Endnote_Howto_Ed5_150515.pdf

➤ **แหล่งเผยแพร่ผลงาน**

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 44 วันที่ 19-20 ตุลาคม 2560 ณ โรงแรม U-PLACE มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานีรายละเอียดเพิ่มเติม <http://www.nigr2017.ubu.ac.th/>

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ครั้งที่ 12 (SPUCON2017) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ วันที่ 14 ธันวาคม 2560 ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม ส่งบทความภายใน 31 ตุลาคม 2560 รายละเอียดเพิ่มเติม spucon2017@gmail.com/

😊😊😊พบกันในปีต่อไป 😊😊😊